

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

SANCTI|| IOANNIS|| DAMASCENI OPERA,||

Johannes <Damascenus>

Parisiis, 1577

De resurrectione, & iudicio, & pœna æterna. cap. xv.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71880](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71880)

tem, Dominus parauit ipsi gladium.

2. Pet. 2.

Nemo mittens manu ad aratrum, & respiciens retro se, aptus est ad regnū Dei. Si enim refugientes conuersiones mundi in cognitione Domini nostri & saluatoris Iesu Christi, his rursus implicati superatur, facta sunt eis posteriora deteriora prioribus. Melius enim erat illis non cognoscere viam iustitiæ, quam post agnitionem retrorsum conuerti ab eo quod illis traditum est sancto mandato. Contigit enim eis illud veri prouerbij, Canis reuersus ad suum vomitum: & Sus lota in volutabro luti.

Basl.

Miserandum sanè spectaculum. Post ieiunium, post asperam degende vite rationem, post assiduas preces post vberes lachrimas, post continentiam annorum fortasse viginti aut triginta, propter astringentem negligentiam & incuriam omnibus orbati, ac similem esse eum, qui mandatorum diuinorum operatione ac quaestu affluebat, locupletissimo cuidam negotiatori, qui amplissimas merces secum efferens, ac secundo vento periculosa maria emensus, in ipso littore fracta navi, omnibus opibus repente priuatur: siqui dem hic quoque ea, que innumeris laboribus & sudoribus que fuerat, unico demonis impetu perdat, peccato nimirum non secus ac seuo quodam turbine depressus ac submersus. Huic sanè, qui virtutes omnes tanquam naufragio amisit, vox hæc conuenit: Veni in altitudinem maris: & tempestas demersit me.

Eiusd.

Qui in bonis operibus progressum aliquem fecit, ac deinde ad veterem consuetudinem redit, non solum laborum eorum quos exantlauit, fructu multatur, sed etiam grauiore supplicio afficitur.

Recidium
argumen-
tu est, pri-
mā pecca-
ti causam
amputatā
non esse.

Clem.

Alex.

Nili.

Esa. 14.

Philo.

Philo.

Philo.

Philo.

Philo.

Philo.

Philo.

Philo.

Philo.

Philo.

Philo.

Philo.

Philo.

Philo.

Philo.

Philo.

Philo.

Philo.

Philo.

Philo.

Philo.

Philo.

Philo.

Philo.

Philo.

Philo.

Philo.

Philo.

Philo.

Philo.

Philo.

Philo.

Philo.

Philo.

Philo.

Philo.

Quod quispiam post actam penitentiam idem rursus scelus admittat, argumentum est, primam illius peccati causam minime repurgatam esse, utpote ex qua, tãquam ex radice quaedam, eadem pullulare contingat. Quemadmodum videlicet si quis arboris ramos amputare cupiens, radicem relinquat, nihilominus radix manens rursus fructificabit.

Vbi vos inuenero, ibi etiam iudicabo. Atque in vnaquaque re finis omnium clamat. Itaque licet quis per vniuersum vitæ curriculum virtutem apprimè coluerit, ac sub vitæ finem in vitium prouolutus sit, nullū ex pristinis omnibus laboribus fructum consequetur, ut qui sub fabula catastrophe animo defecerit.

Cum is qui iustitiam colebat, à iustitia exciderit, dicamus de eo quod ab Esaia dictū est, Quomodo cecidisti de cælo Lucifer, & in terram contritus es?

Nonnulli cum in virtute processissent, antequam ad finem peruenirent, prolapsi sunt, eo nimirum tanquam optimatum statu, qui recens in anima exoriebatur, à veteri plebis incondita dominatione deletio: quæ cum aliquantisper quietem coluisset, deintegro rursus cum maiori potentia aduersus illum impetum fecit.

Posteaquam homo per pietatis studium ac probam vitæ rationem numero omnes virtutes absoluit, atque omnibus exploratum est eum pietate ac Dei metu præditum esse: ac deinde in peccatum labitur, hoc demum est *αὐτὸ κατὰ τὸν νόμον*. Etenim ad cæli fastigium euectus, in inum inferni postea cecidit.

DE RESURRECTIONE, ET IUDICIO,
& pæna eterna. CAP. XV.

Psal. 9.
103.

Prou. 11.
Eccl. 12.

Amos. 5.

Ioel. 2.

ARAVIT in iudicio thronum suum, & ipse iudicabit orbem terræ in æquitate. Auferes spiritum eorum, & deficient, & in puluerem reuertentur.

Si iustus vix saluabitur, impius & peccator vbi parebunt? Cuncta quæ sunt, adducet Deus in iudiciū, pro omni abscondito, siue bonum sit, siue malum.

Væ desiderantibus diem Domini. Ut quid vobis hæc dies Domini: & ipse est tenebræ, & non lux?

Magnus est dies Domini, magnus & illustris valde: & quis poterit sustinere eum? Confurgant,

A Confurgant, & ascendant gentes in vallem Iosaphat: quia ibi sedebo, vt iudicem omnes gentes in circuitu. Mittite falces, quoniam maturauit messis. Venite & descendite, quia plenum est torcular, exuberant torcularia: quia multiplicata est malitia eorum. Populi populi in valle concisionis: quia iuxta est dies Domini in valle concisionis. Sol & luna obtenebrati sunt, & stellæ retraxerunt splendorem suum. Et Dominus de Sion rugiet, & de Hierusalem dabit vocem suam, & moeuentur caeli & terra.

Silete à facie Domini, quia iuxta dies Domini: quia præparauit Dominus hostiã, sanctificauit vocatos suos. Iuxta est dies Domini magnus, iuxta est & velox nimis. Vox diei Domini amara, tribulabitur ibi fortis. Dies iræ dies illa, dies tribulationis & angustia, dies calamitatis & miserie, dies tenebrarum & caliginis.

B Ecce venit, dicit Dominus exercituum: & quis poterit cogitare diem aduentus eius? & quis stabit ad videndum eum? Ipse enim quasi ignis conflans, & quasi herba fullonum: & sedebit conflans, & emundans argentum.

Ecce ego mittam vobis Eliam prophetam, antequam veniat dies Domini magnus & horribilis.

Ingrederi in petram, & abscondere in fossa humo à facie timoris Domini, & à gloria maiestatis eius, cum venerit contere terram. Ecce dies Domini veniet crudelis, & indignatione plenus, & iræ furorisque ad ponendam terram in solitudinem, & peccatores eius conterendos de ea. Quoniam stellæ caeli & splendor eorum non expandent lumen suum. Obtenebratus est sol in ortu suo, & luna non splendet in lumine suo. Et visitabo super orbis mala, & contra impios iniquitatem eorum, & quiescere faciam superbiam infidelium, & arrogantiam fortium humiliabo.

C Resurgent mortui, & exurgent qui in monumentis sunt. Ego autem opera eorum & cogitationes ipsorum venio vt congregem. Complicabuntur caeli sicut liber, & omnes stellæ cadent vt folia ex vite, & sicut cadunt folia ex ficu. Omnis vox exurget ad te in iudicium, & omnia eos examinabunt. Et qui rei peragentur, erunt in mœrore. Ecce Dominus noster cum fortitudine veniet: ecce merces eius cum eo, & opus eius coram illo.

D Ecce Dominus in igne veniet, & quasi turbo quadrigæ eius, reddere in indignatione furorem suum, & increpationem suam in flamma ignis. Quia in igne Dominus diiudicabit, & in gladio suo ad omnem carnem.

Hæc dicit Dominus ossibus his: Ecce ego intromittam in vos spiritum, & viuetis, & scietis quia ego Dominus.

Iudicium Domino in gentibus, vt iudicet omnem carnem.

E Aspicebam, donec throni positi sunt, & antiquus dierum sedet. Vestimentum eius candidum quasi nix, & capilli capitis eius quasi lana munda. Thronus eius, flamma ignis: rotæ eius, ignis accensus. Fluuus igneus rapidusque egrediebatur à facie eius. Millia millium ministrabāt ei: iudicium sedet, & libri aperti sunt. In tempore illo confurget Michaël princeps magnus, qui stat pro filiis populi tui. Et veniet tempus, quale non fuit ab eo, ex quo gentes esse coeperunt, vsque ad tempus illud. Et in tempore illo saluabitur populus, qui inuentus fuerit scriptus in libro. Et multi de his, qui dormiunt in terræ puluere, euigilabunt, alij in vitam æternam, alij in opprobrium sempiternum. Qui autem docti fuerint, fulgebunt quasi splendor firmamenti, & qui ad iustitiam erudiunt multos, quasi stellæ in perpetuas æternitates.

Dico vobis, quia de omni verbo ocioso, quod locuti fuerint homines, reddet rationem in die iudicij. Ex verbis enim tuis iustificaberis, & ex verbis tuis condemnaberis.

Et accesserunt ad eum discipuli eius, dicentes, E differe nobis parabolam zizaniorum agri. Ipse autem respondens, dixit eis: Qui seminat bonum semen, est filius hominis. Ager autem est mundus. Bonum verò semen, hi sunt filij regni. Zizania filij sunt nequam. Inimicus autem qui seminavit ea, est diabolus. Messis, con-

summatio seculi est. Messores sunt angeli. Sicut ergo colliguntur zizania, & igni comburuntur: sic erit in consummatione seculi. Mittet filius hominis angelos suos, & colligent de regno eius omnia scandala, & eos qui faciunt iniquitatem: & mittent eos in caminum ignis. Ibi erit fletus, & stridor dentium. Tunc iusti fulgebunt sicut sol in gloria patris sui cum angelis suis. Et tunc reddet vniciuique secundum opus suum.

24. Statim post tribulationem dierum illorum sol obcurabitur, & luna non dabit fulgorem suum, & stellæ cadent de cælo, & virtutes cælorum mouebuntur. Et tunc apparebit signum filij hominis in cælo. Et tunc plangent omnes tribus terræ. Et videbunt filium hominis venientem in nube cum potestate & gloria magna, & mittet angelos suos cum tuba & voce magna: & colligēt electos ipsius à quatuor vêtis, à summis cælorum vsque ad terminos eorum. De die autem illa & hora, nemo scit, neque angeli cælorum, nisi Pater solus.

Mar. 13. Vigilate, quia nescitis diem neque horam.

Io. 5. Venit hora, in qua omnes, qui in monumentis sunt, audient vocem filij Dei. Et ibunt qui bona fecerunt, in resurrectionem vitæ: qui verò mala egerunt, in resurrectionem iudicij.

Luc. 17. Sicut factum est in diebus Noë, sic erit in diebus filij hominis. Edebant, bibebant, vxores dūcebant, & dabatur ad nuptias, vsque in diem qua intrauit Noë in arcam, & venit diluuium, & perdidit omnes. Similiter sicut factum est in diebus Loth: Edebant & bibebant, emebant & vendebant, plantabant & edificabant. Qua die autem exiit Loth à Sodomis, pluit ignem & sulphur de cælo, & omnes perdidit. Secundum hæc erit, qua die filius hominis reuelabitur.

21. Tunc erunt signa in sole, & luna, & stellis, & in terris pressura gentium præ confusione sonitus maris, & fluctuum, arescentibus hominibus præ timore & expectatione, quæ superuenient vniuerso orbi. Nam virtutes cælorum mouebuntur: & tunc videbunt filium hominis venientem in nube cum potestate magna & maiestate.

Ibid. Attendite vobis, ne fortè grauentur corda vestra in crapula & ebrietate, & curis huius vitæ: & repente in vos superueniat dies illa. Sicut enim laqueus superueniet in omnes, qui sedent super faciem omnis terræ.

20. Cùm à mortuis resurrexerint, neque nubent, neque nuptui tradentur: sed erūt sicut angeli in cælo.

Rom. 8. Existimo quodd nō sunt condignæ passiones huius temporis ad futuram gloriam, quæ reuelabitur in nobis. Expectatio enim creaturæ reuelationem filiorum Dei expectat.

1. Cor. 3. Vniuscuiusq; opus, quale erit, ignis probabit. Si cuius opus manserit, quod superædificauit, mercedem accipiet. Si cuius opus arserit, detrimentum patietur: ipse autem saluus erit, sic tamen quasi per ignem.

15. Factus est primus homo in animā viuentem: nouissimus homo in spiritum viuificantē. At nō primū quod spirituale. Primus homo de terra terrenus: secundus homo de cælo cœlestis. Qualis terrenus, tales & terreni: & qualis cœlestis, tales & cœlestes. Et sicut portauimus imaginē terreni, portemus etiā imaginem cœlestis. Hoc dico, fratres mei, quodd caro & sanguis regnum Dei nō possidebunt, nec corruptio incorruptionē possidebit. Ecce mysterium vobis dico: Omnes quidē resurgemus, sed non omnes immutabimur, in momēto, in ictu oculi, in nouissima tuba. Canes enim tuba: & mortuū quidem resurgēt primi: nos autē immutabimur. Oportet enim corruptibile hoc induere incorruptionem, & mortale hoc induere immortalitē. Cùm autem corruptibile hoc induerit incorruptionem, & mortale hoc induerit immortalitē, tunc fiet sermo qui scriptus est: Absorpta est mors in victoria. Vbi est mors victoria tua? Vbi est mors stimulus tuus? Stimulus autem mortis, peccatum est: virtus verò peccati, lex.

2. Cor. 5. Omnes nos manifestari oportet ante tribunal Christi, vt referat vnusquisque prout

A prout in corpore gessit, siue bonum, siue malum.

Quæ feminauerit homo, hæc & metet.

Nolo vos ignorare, fratres, de dormientibus, vt non contristemini, sicut & ^{Gal. 6.} ^{1. Theff. 4.} gentes quæ non habent spem.

De temporibus autem & momentis, fratres, nõ indigetis vt scribamus vobis. ^{5.} Ipsi enim diligenter scitis, quia dies Domini sicut fur in nocte, ita veniet. Cum enim dixerint, Pax & securitas, tunc repentinus eis superueniet interitus, sicut dolor in vtero habentis: & non effugient.

Rogamus autem vos, fratres, per aduentum Domini nostri Iesu Christi, & nostræ congregationis in ipsum, vt non citò moueamini a vestro sensu, neque ^{2. Theff. 2.} B terreamini, neque per spiritum, neque per sermonem, neque per epistolam tanquam per nos missam, quasi in stet dies Domini. Ne quis vobis seducat vllò modo: quoniam nisi venerit discessio primùm, & reuelatus fuerit homo peccati, filius perditionis, qui aduersatur & extollitur supra omne quod dicitur Deus, aut quod colitur, ita vt in templo Dei sedeat, ostendens se tanquam sit Deus. Num retinetis, quòd, cum adhuc essem apud vos, hæc dicebam vobis? Et nunc, quid detineat, scitis, vt reueletur in suo tempore (Nam mysterium iam operatur iniquitatis: tantum, vt qui tenet nunc, teneat, donec de medio fiat) Et tunc reuelabitur ille iniquus: quem Dominus Iesus interficiet spiritu oris sui: & destruet illustratione aduentus sui eum, cuius est aduentus secundum operationem Satanæ, in omni virtute, & signis, & prodigiis mendacibus, & in omni seductione iniquitatis, iis qui ^C pereunt, eò quòd charitatem veritatis non receperunt, vt salui fierent. Ideò mittet illis Deus operationem erroris, vt credant mendacio: vt iudicentur omnes qui non crediderunt veritati, sed consenserunt iniquitati.

Horrendum est incidere in manus Dei viuentis.

Veniet dies Domini tanquam fur in nocte: in quo cœli cum impetu transiet, ^{Heb. 10.} ^{2. Pet. 3.} elementa autem cum ardore soluentur: terra autem, & quæ in ipsa sunt opera, exurentur.

Ecce venit Dominus in sanctis millibus suis, facere iudicium contra omnes, ^{Iuda.} & arguere omnes impios de omnibus operibus impietatis eorum, & de omnibus duris, quæ locuti sunt contra eum peccatores impij. ^D

Ne me existimes instar nutrici vana terculamenta tibi intentare: quemadmodum ille ^{Basil.} filius facere consueverunt, cum immodicè plorant, ac per fictas narrationes eorum stetum cõpescunt. Hæc enim non fabula sunt, sed sermo verus, ac multò antè prædictus clamat. Ac pro certo habe, accuratum eorum, quæ quisque in vita gesserit, examen fore.

Non illic orator est, non illic verborum lenocinium, quod veritatem iudici surripere ^{Iudicij ex.} queat. Non adultores comitantur, non opes, non dignitatis fastus. Vacuus amicis, vacuus tremi stadiutoribus ac patronis, & pudore suffusus quisque relinquetur, mæstus, tristis, solus, ac fiducia expers. Quocunque quisquam oculos conuerterit, perspicuas operum suorum imagines cernet. Quemadmodum enim vmbra corpus, ita peccata animas sequuntur, euidentes actionum species effingentia. Ac proinde nullus illic inficiationi locus est: verum impudens omnes ^E obturatur. Res enim ipse sic illatim testimonium dicunt: non illæ quidem vocem emittentes, verum eiusmodi apparentes, quales à nobis geste sunt.

Vnus quoque hic diaboli astus est, nimirum quòd plerique homines, velut tot ac tantarum ^{Ex Canõ.} ^{Const.} ^{Esā. 66.} sententiarum obliti, supplicij finem sibiipsis fingant, vt hac ratione audacius peccent. Vermis enim eorum, inquit ille, non morietur, neque ignis eorum extinguetur.

Illic condemnatur, non is duntaxat, qui sceleris author fuit, sed is etiam, qui malum ducem ad peccatum secutus est.

Ait Propheta: Vt quid vos queritis diem Domini, & ipse est tenebræ, & non lux: tenebræ ^{Hom. 2. in} ^{Hexam.} nimirum ijs qui tenebris digni sunt. Nam alioqui diem illum vespera & sine carere, nec successioni obnoxium esse, Scriptura testatur. Quem etiam octauum Psalmistes appella- ^{In inscrip.} ^{Psal. 6.} uit, quòd à septenario hoc tempore seiunctus sit. Quare, siue diem, siue annum dixeris, eodem

D

D. IOANNIS DAMASCENI

sensu utrumque dixeris. Ac proinde siue dies status ille nuncupetur? unus est, ac non multi: F
siue enim nominetur, unicum est, non multiplex.

Na7.
Orat. de
scip.
Chrysof.

Præclarum est, ut non modo sermonis & actionis, sed etiam omnis temporis, atque adeo momentaneæ ac tenuissimæ partis horæ rationem nobis reddendam existimemus.

Nullum prorsus bonum, quantumvis exiguum sit, illic à Iudice negligetur. Nam cum peccatorum, & sermonum, & cogitationum poenas nobis pendere necesse sit: multò sanè magis eorum, quæ ex virtute gesserimus, quamlibet parua sint, numerus imbitur.

Bonarum & malarum actionum contentio illic erit. Ac siquidem illæ præponderarint, effectori suo salutem haud mediocrem asserent. Contrà si malarum actionum perpetratio tantum detrimenti afferre potuerit, ut eum à prima regione derahat, ad gehennæ ignem eum abducit: quòd videlicet nõ tanta sit recte factorum copia, ut eum per vim sursum impellat. G

Horrendum illum, ad tremendum diem memoria tenete, in quo omnes ad Christi tribunal sistuntur, ut eorum quæ in vita gesserint, rationes reddant. Illic enim ante omnium oculos peccata proponuntur ac deteguntur, atque ignorantibus ostenduntur. Illic fons ignis, & perugil vermis. Illic omnia nuda & aperta. Illic cordium nostrorum libri aperientur, atque in medio, tam perspicua, quam abstrusa, tam quæ noctu, quam quæ interdiu perpetrata sunt, legentur.

Coram vno homine indecori aliquid hic agere nos pudet: illic autem coram tot myriadibus quid faciemus?

Quemadmodum nos à famulis nostris, nõ modò exitus, sed etiam introitus rationem exposcimus, sciscitantes ex ijs unde pecunias sumpserint, & à quibus, & quo pacto, & quotnam eodem quoque modo Deus à nobis non modò impensa, sed etiam adeptiois rationem H exacturus est.

Dionys.
Ereop.
Philon.

Non hic puniri malum est: sed futuro supplicio dignum se præbere.

Fieri non potest, ut apud Deum vel improbus quisquam vnius boni, quod inter plura mala fecerit, mercedem amittat, vel rursus probus supplicij expers maneat, si inter plurima bona crimine aliquo sese deuinxerit. Etenim necesse est Deum omnia in libra & mensura reddere.

Mens vnicuique testis eorum est, quæ clam cogitavit: atque conscientia incorruptus iudex est, omniumque certissimus.

DE IMPRECATIONIBVS A DOMINO I
& Prophetis & Apostolis quandoque factis.
CAP. XVI.

Gen. 3.

IXIT Dominus serpenti: Quia fecisti hoc, maledictus es inter omnia animantia terræ. Super pectus tuum gradieris, & comedes terram omnibus diebus vitæ tuæ. Et mulieri dixit: Multiplicabo erumnas tuas, & dolores tuos. In doloribus paries, & ad virum erit conuersio tua: & ipse dominabitur tui. Ad eum verò dixit: Quia audisti vocem vxoris tuæ, & comedisti de ligno, de quo præceperam tibi ne comederes, maledicta erit terra in operibus tuis. In laboribus comedes ex ea cunctis diebus vitæ tuæ. Spinas & tribulos germinabit tibi, & comedes herbas terræ. In sudore vultus tui vesceris pane tuo, donec reuertaris in terram, de qua sumptus es: quia terra es, & in terram reuerteris. K

4. Dixit Dominus ad Cain, Vbi est Abel frater tuus? Dixit autem ille, Nescio. Nunquid custos sum fratris mei? Et dixit Deus: Quid fecisti? Vox sanguinis fratris tui clamat ad me de terra. Nunc igitur maledictus eris super terram, quæ aperuit os suum, & suscepit sanguinem fratris tui de manu tua. Cum operatus fueris eam, non dabit fructus suos. Gemens & tremens eris super terram.

9. Euigilans autem Noë à vino, cum didicisset quæ fecerat ei filius suus: minor, ait: Maledictus Chanaan, seruus seruorum erit fratribus suis.

Dixit